

ПАДМАВАН

Превод от хинди: Райна Маринова, 1989

chitanka.info

В град Вешали живял богат търговец на име Ришабхасен. Той не само притежавал голямо богатство, но и бил много добродетелен. Затова заслужил доверието на цар Удейн и бил негов пръв приятел.

Ришабхасен имал голяма къща с красива градина. А далече от града търговецът направил още една градина. В нея имало чудно езеро, където сини и бели лотоси цъфтели през всички сезони. Затова я нарекъл Падмаван — Градина на лотосите.

Но въпреки всичко съпругата на търговеца не била щастлива. Тя имала осем сина, но си нямала дъщеря. Затова била винаги тъжна.

Един ден Ришабхасен се посъветвал с царския гадател, който му казал:

— Ще имате дъщеря, но трябва да я измолите от богиня Ямуна. Жена ви трябва да се откаже от всички удоволствия и да заживее в лишения, да спи върху голата земя и да гладува.

Търговецът казал това на съпругата си. За да си има момиченце, тя била готова на всичко. Веднага поставила статуя на богиня Ямуна в градината и започнала да прави богослужения. Молела се с голяма вяра и спяла върху рогозка до статуята.

Една нощ сънувала, че река Ямуна нахлула в градината. Сините ѝ води били развълнувани. Само след миг реката заляла всичко. Тогава над вълните изплувал златен трон, на който седяла богинята, облечена в бяло. Лицето ѝ светело ослепително. Тя имала четири ръце и във всяка от тях държала по един син лотос.

— Дъще, доволна съм от тебе — казала богинята. — Ти скоро ще станеш майка на красива дъщеря.

И богинята хвърлила един син лотос върху гърдите на жената. Тя го взела и тронът изчезнал. След това и развълнуваните води на реката се оттеглили.

Жената на търговеца се събудила разтреперана. Огледала се наоколо. Нямаło дори капка вода. Само върху гърдите ѝ имало един син лотос. Тя взела цветето и отишла при търговеца. Разказала му съня си.

— Добре — казал той. — Богиня Ямуна е чула молитвите ти. Най-после ще видя лицето ти усмихнато.

След време наистина им се родила дъщеря. Нарекли я Тарангвати.

Родителите обградили детето с много нежност и любов. Много слугини се грижели за него. Люлеели го в люлка, украсена със скъпоценни камъни. Давали му играчки от злато и сребро. А когато то проговорило, изпълнявали всичко, което пожелало.

Така Тарангвати станала на пет години и трябвало да започне училище. Изпратили я да учи в един ашрам^[1] далече от града.

Ашрамът се намирал сред красива гора. Какви ли не цветя и дървета растели наоколо! Пеели птици. А наблизо имало езеро. Красотата на природата пленила малката Тарангвати. Тя гледала тази красота и ѝ се искало да я запази завинаги. Така започнала да рисува и всички харесвали картините ѝ.

Един ден, както седяла на брега на езерото и рисувала, Тарангвати паднала в несвяст. Приятелките ѝ се уплашили и изтичали при учителя. Той ѝ помогнал да се съвземе, а после я изпратил вкъщи.

Като я видяла, майка ѝ се разплакала. Та нали тя била единствената ѝ дъщеря, с която се сдобила толкова трудно!

Извикали много лечители, които разпитали Тарангвати и тя им обяснила:

— Стори ми се, че съм виждала това езеро някъде преди и като се замислих, зави ми се свят.

Всички лечители дали своето лекарство, но нямало никаква полза. Когато отивала в ашрама и виждала езерото, Тарангвати винаги губела съзнание.

— Тя не трябва да живее повече в ашрама — казал учителят ѝ. — Нека да продължи учението си вкъщи. Като не вижда езерото, може би болестта ѝ постепенно ще изчезне.

Тарангвати започнала да учи вкъщи. През свободното време рисувала и се забавлявала в градината с приятелки.

Приятелят на търговеца, Кулмашахаста, имал дъщеря на име Сарсика. Тя също напуснала ашрама и учела заедно с Тарангвати. Двете момичета били винаги заедно. Така Тарангвати не излизала никога от къщи навън.

Времето минавало. Постепенно двете приятелки пораснали и станали красиви девойки.

Жената на градинаря на Падмаван всеки ден донасяла на Тарангвати букети цветя: понякога рози или жасмин, а понякога невен — царицата на нощта.

Един ден, рано сутринта, девойката получила букет от панкурия. Това били големи колкото чаши седемлистни цветя, бели като мляко. Букетът бил оставен в кошница пред търговеца. Дотичала Тарангвати и извикала от възторг:

— О, какви големи, удивително красиви цветя!

Тя ги взела и започнала да им се любува.

Търговецът също ги разгледал и открил между тях едно жълто цвете. Това го озадачило:

— Седемлистните цветове на панкурията са бели. Чудно как този е станал жълт.

Цветето било седемлистно както всички останали, но било жълто. Тарангвати никога не била виждала нито Падмаван, нито дървото със седемлистните цветове. Но тя си представила всичко и като помислила малко, казала:

— Татко, това дърво сигурно расте на брега на езерото и един от клоните му се е надвесил над него. Пчелите и осите кацат ту върху лотосите, ту върху неговите цветове. Така от жълтия прашец на лотосите неговите цветове също са станали жълти.

Търговецът се зарадвал:

— Дъщеря ни е много умна! Всичко е точно така!

Като чула това, девойката започнала да настоява да види Падмаван. Търговецът приготвил колесница за дъщеря си и нейната приятелка. Когато пристигнали, Тарангвати била удивена от красотата на Лотосовата градина. „Защо досега не съм видяла това толкова красиво място?“ — помислила си тя. Като се разхождали, девойките стигнали до езерото. Дървото със седемлистните цветове наистина било наклонено над него, а един от клоните му стигал чак до водата. Думите ѝ се оказали верни. Пчели и оси кръжели над лотосите и кацали върху тях, а после — и върху клона на дървото. Там всички цветове били жълти.

На Тарангвати ѝ било много приятно да се разхожда заедно с приятелката си по брега. В езерото плувала двойка розови птици с жълти пера по крилете. Те ту литвали над езерото, ту отново се потапяли във водата. Тяхната игра забавлявала Тарангвати. Но изведнъж ѝ се сторило, че тя някога също е била птица и в същия миг изгубила съзнание. Сарсика се опитала да ѝ помогне, но не успяла. По-

късно Тарангвати сама се съвзела, огледала се наоколо и започнала да плаче.

Сарсика я успокоявала:

— Не плачи, Тарангвати! С плач нищо не се оправя. Изглежда болестта ти не е излекувана напълно и ти трябва да продължиш лечението.

— Това не е болест — казала девойката. — Ще ти разкрия една тайна, но ми обещавай, че на никого няма да кажеш.

Приятелката ѝ обещава, че ще пази тайната, и Тарангвати заразказва:

— В миналия си живот аз съм била чакраваки^[2]. Когато преди години гледах езерото, спомних си малко от това. Сега като видях двойката птици, си спомних целия си предишен живот. Спомних си и за моя любим. Ние бяхме винаги заедно, но един ловец ни раздели.

И тя отново се разплакала.

Сарсика се учудила:

— Какво говориш? Била си птица? Не мога да повярвам.

Тарангвати каза:

— Мога да ти разкажа всичко както е било. Пред очите ми мина целият ми предишен живот. Видях красива гора на брега на река Ганг. Сигурно съществува и сега. Живеехме с моя любим на едно дърво. Заедно плувахме, заедно летяхме високо, високо в небето. В тази гора имаше и езеро. Един ден плувахме в него. Но неочаквано там дойде жаден слон да пие вода и ние отлетяхме. Чакравакът реши да се пошегува с него: „Много важно, че си толкова дебел! Пак нищо не можеш да ми направиш!“. И той кацна на гърба му. Тогава изневиделица долетя стрела и прониза птицата. Тя падна мъртва на земята. Разплакана аз кацнах до нея. Дойде и ловецът, извади стрелата от гърдите на моя любим и също заплака. Той искал да убие слона, а уцелил птицата. Затова много се натъжи. Ловецът запали огън, за да извърши обряда по изгарянето, и сложи в него загиналата птица. Аз също се хвърлих в пламъците... Сега съм дъщеря на търговеца, но искам отново да видя любимия си. Той също се е родил повторно някъде. Искам да се омъжа само за него.

Сарсика каза:

— Всичко това е много чудно. И не е сигурно, че той се е родил момче. Но дори и да е така, как ще го намериш?

Тарангвати се натъжила. После приятелките се върнали вкъщи. Като видяла тъгата върху лицето на дъщеря си, майката се разтревожила. Сарсика не удържала на думата си и разказала всичко. А Тарангвати заживяла със спомена за своя чакравак и винаги била тъжна. Един ден ѝ хрумвало да нарисува мястото, където е живяла в предишния си живот, някои по-интересни случки и накрая — смъртта.

И Тарангвати започнала да рисува брега на Ганг, красивата гора, игрите на двете птици, слона с лелящата над него и пронизана от стрелата птица и огъня. Всички случки били като живи в картините ѝ.

За празника на пълнолунието Комуди в една зала Сарсика подредила картините на Тарангвати. На този празник в столицата идвали хора от далечни страни. Всички щели да ги видят. И може би някой от тях щял да се окаже същият онзи чакравак и да си спомни нещо... Така си мислели двете момичета.

Един ден в столицата пристигнал Падмадев — син на богатия търговец Дхандев. Той дошъл да разгледа картините. Като ги гледал дълго, изведнъж паднал в несвяст. А щом се съвзел, попитал за името на художника и поискал да се срещне с него.

Сарсика му разказала всичко.

— Аз съм този чакравак! — признал Падмадев.

Девојката предложила:

— По-добре ще бъде да не идваш ти, а баща ти да поиска от търговеца ръката на Тарангвати. Така тайната няма да се разкрие и сватбата ще стане.

Когато се върнала вкъщи, Сарсика разказала на приятелката си за случилото се и тя много се зарадвала. Но после се разтревожила:

— А какво ще стане, ако баща ми отхвърли предложението?

Това никога няма да стане — успокоила я Сарсика. — Падмадев е красив, начетен, честен момък. Кой ще се откаже от такъв зет!

Оттогава Тарангвати започнала да чака предложението за сватбата от богатия Дхандев.

И най-после един ден дошла вест от Дхандев. Но търговецът не дал съгласието си. Той изпратил отговор: „Вашият красив син ми харесва. Но дъщеря ми не може да се омъжи за него. Вие търгувате през морета и океани. Животът ви е изпълнен с опасности. Не искам да излагам и нейния живот на тези опасности.“

Тарангвати чула това и много плакала. Но Сарсика я успокоила:

— Напиши на Падмадев писмо. Аз ще подготвя излизането ви от града и вие ще се ожените на друго място.

Тарангвати написала писмото и приятелката ѝ подготвила бягството. Една нощ Тарангвати и Падмадев незабелязано напуснали града и се скрили в една гора. Там ги заловили разбойници и ги завели в пещерата си. В пещерата имало и други заловени хора. При тях затворили Тарангвати и Падмадев. През нощта дошъл главатарят на разбойниците. Той ударил един от пленниците, а другите сплашил. После оставил младия главатар да ги пази и отишъл да спи.

Сред пленниците имало една старица. Тя попитала Тарангвати как са ги заловили разбойниците, и девойката ѝ разказала всичко отначало докрай. Тогава изведнъж се чул гласът на младия главатар:

— Вие двамата елате с мене — казал той на Тарангвати и Падмадев и влязъл с тях в едно тъмно подземие.

— Братко — казала Тарангвати, — нашите родители са много богати. Ще ти дадат голям откуп за нас. Моля те, освободи ни. Къде си ни повел в тази тъмнина?!

Но младият главатар мълчал. Не след дълго излезли на някакво поле, където пасели крави. Изглеждало, че наблизо има село. Тарангвати и Падмадев били много учудени. Те си мислели, че ги води при големия главатар, но се оказало съвсем друго.

Най-после младият главатар проговорил:

— Вие сте спасени. Вървете спокойно по пътя си. Аз също няма да се върна вече при разбойниците. Ще отида някъде другаде. А вие ако искате, идете в близкото село. Там можете да останете да живеете.

Като казал това, той тръгнал. Но Тарангвати го спряла.

— Щом не искаш повече да крадеш, ела в нашия град. Ще ти намерим добра работа.

Но младият разбойник не се съгласил. Тогава Падмадев му казал:

— Ние никога няма да забравим това, което направи за нас. Ако се нуждаеш от нещо, непременно ни потърси. И все пак кажи ни защо ни помогна?

— Когато сестра Тарангвати разказа за миналия си живот, спомних си и аз своя. Аз съм ловецът, който тогава ви раздели. След греха си в предишния ми живот отново се родих човек, но станах разбойник. Втори път не искам да направя същия грях. Големият главатар искаше да се ожени за Тарангвати и да убие Падмадев.

Разкажият се разбойник си тръгнал, а Тарангвати и Падмадев пристигнали в селото и заживели там. Но скоро дошъл бащата на Сарсика, който ги търсел навсякъде. Той много се зарадвал, като ги намерил.

— Не трябваше да бягате, деца! Сарсика ни разказа всичко. Хайде да се връщаме вкъщи. Там всички ви чакат.

Тарангвати и Падмадев се върнали вкъщи, където ги посрещнали с голяма радост и любов, и направили богата сватба.

---

[1] Ашрам — училище манастир. — Б.пр. ↑

[2] Чакраваки, чакравак — водни птици, символ на съпругеска вяност и любов. — Б.пр. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.